

CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA COMERCIALĂ, MARITIMĂ ȘI FLUVIALĂ, CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia civilă nr.480/CA

Ședința publică de la 30 octombrie 2009

Completul constituit din:

PREȘEDINTE Monica Costea

Judecător Adriana Gherasim

Judecător Kamelia Vlad

Grefier Liliana Boeru

S-a luat în examinare recursul formulat în contencios administrativ și fiscal de reclamantul **PAPU VIOREL**, domiciliat în orașul Techirghiol, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 11, județul Constanța, împotriva **sentinței civile nr. 224 din 03.03.2009**, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal în dosarul **nr.11036/118/2008**, în contradictoriu cu intimații – pârâți **ADMINISTRAȚIA FINANȚELOR PUBLICE TECHIRGHIOI**, cu sediul în Techirghiol str. Ion Tătăran nr.3, județul Constanța, **D.G.F.P CONSTANȚA**, cu sediul în Constanța, B-dul I.G.Duca nr.18, județ Constanța, având ca obiect anulare act administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 26 octombrie 2009, și au fost consemnate în încheierea de amânare a pronunțării ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în conformitate cu disp. art. 87 și urm. din Codul de procedură civilă, a amânat pronunțarea la data de 30 octombrie 2009, când a pronunțat următoarea hotărâre.

CURTEA

Asupra recursului în contencios administrativ :

Prin sentința civilă nr. 224/03.03.2009 a Tribunalului Constanța a fost respinsă acțiunea formulată de reclamantul Papu Viorel în contradictoriu cu pârâta DGFP Constanța, ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, iar acțiunea îndreptată împotriva pârâtei Administrația Finanțelor Publice Techirghiol a fost respinsă ca nefondată.

A reținut instanța de fond că a fost investită cu cererea înregistrată la data de 10.12.2008 pe rolul Tribunalului Constanța - Secția de contencios administrativ și fiscal sub nr.11.036/118/2008, prin care reclamantul Papu Viorel, în contradictoriu cu pârâtele Administrația Finanțelor Publice Techirghiol și Direcția Generală a Finanțelor Publice Constanța, a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea actelor administrativ fiscale nr.4550/25.07.2008 și obligarea pârâtelor la restituirea sumei de 4733 lei, plătită cu titlu de taxă poluare. S-a solicitat, de asemenea a se dispune și obligarea pârâtelor la plata dobânzi legale determinată de la data plății și până la data restituirii efective a sumei, precum și la plata cheltuielilor de judecată.

În fapt a arătat reclamantul că, la data de 27.06.2008, a importat din Germania un autoturism marca Volkswagen.

S-a susținut că potrivit OUG nr.50/2008, reclamantul a fost obligat la achitarea unei taxe de poluare pentru înmatriculare, în cuantum de 4733 lei, taxa apreciată ca fiind în contradicție cu reglementărilor Uniunii Europene acceptate și de România.

S-a mai arătat că reclamantul a formulat o cerere la AFP Techirghiol, pentru restituirea acestei taxe, însă cererea nu a fost soluționată până în prezent.

Reclamantul a susținut că, potrivit disp.art.148 alin.2 din Constituția României și în raport și de disp. art. 90 și art.28 din Tratatul Comunității Europene, prevederile OUG nr.50/2008, erau inaplicabile. S-a invocat și faptul că, în cauză, erau aplicabile disp.art.148 alin.2 din Constituția României, care statuează că prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne.

În drept au fost invocate disp.art.11, 148 din Constituția României, OUG nr.50/2008, art.25, 28 și 90 din TCE.

Au fost anexate înscrisuri, filele 8-17.

Legal citată pârâta DGFP Constantă a formulat și depus întâmpinare - filele 24-26, prin care a solicitat respingerea acțiunii promovate de către reclamant, ca nefondată.

Legal citată pârâta AFP Techirghiol nu a formulat și depus întâmpinare.

Pârâta DGFP Constanta, la termenul de judecata din data de 17.02.2009 a formulat o cerere de chemare în garanție a Administrației Fondului pentru Mediu.

Instanța, la termenul de judecată din data de 17.02.2009 a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei DGFP Constanța, considerente pentru care a dispus respingerea acțiunii promovată de către reclamant în contradictoriu cu această pârâtă.

Procedând la soluționarea cauzei, instanța a administrat la solicitarea reclamantului proba cu înscrisuri.

Potrivit OUG nr.50/2008 taxa de poluare pentru autoturisme și autovehicule se plătește cu ocazia primei înmatriculări în România, de către persoana fizică sau juridică care face înmatricularea, atât pentru autoturisme și

autovehicule noi cât și pentru cele rulate, aduse din import, din statele comunitare ori din alte state.

În speță, investirea instanței de judecată vizează lămurirea faptului dacă taxa de poluarea instituită cu ocazia primei înmatriculări, a cărei plată este prevăzută cu titlu obligatoriu de actul normativ anterior menționat, contravine Tratatului Constitutiv al Uniunii Europene – art. 90, paragraful 1, aspect ce urmează a fi analizat și din perspectiva prevederilor art.11 și 148 alin.2 din Constituția României, a Legii nr.157/2005, precum și a jurisprudenței Curții de Justiție Europene.

Astfel, s-a constatat că, în reglementarea internă, taxa de poluare pentru autoturisme a fost introdusă prin OUG nr.50/2008, în sensul că această taxă-potrivit art.3- se datorează pentru autovehiculele din categoriile M(1)-M(3) și N(1)-N(3), astfel cum sunt acestea definite în RNTL2, respectiv Reglementările privind omologarea de tip și eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, precum și omologarea de tip a produselor utilizate la acestea, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr.211/2003.

Potrivit art.4 alin.1 lit.a, obligația de plată a taxei intervine cu ocazia primei înmatriculări a unui autovehicul în România. Aceasta taxa este calculată de către autoritatea fiscală competentă-art.5 alin 1.

Din analizarea voinței emitentului (Guvernul României) se constată că promovarea acestui act normativ a avut ca țintă protecția mediului.

Astfel, s-a urmărit ca taxa pe poluare, al cărui scop este, în principiu, corect – ” poluatorul plătește ” - să conducă la finanțarea programelor și proiectelor pentru protecția mediului.

Potrivit art. 90 par. 1 din Tratatul de Instituire a Comunității europene, „*Nici un stat membru nu aplică, direct sau indirect, produselor altor state membre impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare*”.

Pe de alta parte, potrivit art.11 alin. 1 și 2 din Constituția României, revizuită în anul 2003-„*Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte. Tratatetele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern*”.

Art.148 alin. 2 și 4 din Constituția României statuează: „*Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare...Parlamentul, președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului 2*”.

Din prevederile constituționale reținute și față de Legea nr.157/2005-de ratificare a Tratatului de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană, rezultă că, urmare a aderării României la Uniune, Tratatul de Instituire a Uniunii Europene are un caracter obligatoriu pentru statul român.

S-a constatat astfel ca normele comunitare au caracter prioritar în raport cu cele naționale, aspect întărit și de jurisprudența Curții de Justiție Europene.

Statul român a adoptat, prin introducerea OUG nr.50/2008, norme de protecție a mediului, taxa instituită neavând un caracter fiscal, ci reprezentând o taxa de mediu. Sub acest aspect, norma interna nu este contrară dispozițiilor dreptului comunitar, ce au prioritate față de dreptul național, în temeiul principiului supremației dreptului comunitar.

Față de aceste considerente, în raport de textele normative reținute și cu natura taxei contestate, precum și cu disp.art.1 și 18 din L.nr.554/2004, s-a apreciat că acțiunea promovată de către reclamant este nefondată și pe cale de consecință s-a dispus respingerea acesteia.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul Papu Viorel, arătând că instanța de fond a reținut într-o manieră contradictorie și contrară principiilor și legilor care guvernează România ca stat democratic că OUG nr. 50/2008 ar fi un act normativ în vigoare și legal din punct de vedere al dreptului intern, că ar avea ca țintă protecția mediului, ar fi o taxă ecologică, pe principiul „poluatorul plătește” și că nu ar fi contrară dreptului comunitar.

Astfel, a precizat recurentul că, în opinia sa, o ordonanță de urgență nu poate modifica Codul Fiscal, iar efecte juridice produc doar ordonanțele de urgență aprobate prin lege.

Totodată, a mai arătat că OUG nr. 50/2008 este ilegală din punct de vedere al dreptului intern, deoarece a fost emisă cu încălcarea art.30, alin.1, lit.g și art. 41, alin.3 din Legea nr. 24/2000 și a art. 115, alin.4 din Constituția României, în sensul că nu existau situația extraordinară și nici urgența ce impuneau recurgerea la calea de reglementare prin ordonanță de urgență, iar art. 6, lit.a din OUG nr. 50/2008 este nelegal deoarece generează o dublă impunere, în raport de capacitatea cilindrică a autoturismului, criteriu determinant și pentru calculul impozitului asupra mijlocului de transport.

Dintr-o altă perspectivă, a opinat recurentul că taxa de poluare instituită prin OUG nr. 50/2008 nu este o taxă ecologică, deoarece valoarea taxei scade cu cât autoturismul este mai vechi și poluează mai mult, iar faptul generator al obligației de plată a taxei pe poluare nu îl reprezintă aptitudinea autovehiculului de a polua, ci prima înmatriculare a acestuia pe teritoriul României.

Ilegalitatea de plano a taxei de poluare raportată la Tratatul CE rezidă prin instituirea unui regim discriminatoriu aplicabil anumitor produse care, la momentul tranzacției, nu existau în România, fiind deja înmatriculate într-un stat membru UE.

Raportat la principiul aplicării directe a dreptului comunitar pe teritoriul României, a arătat recurentul că relevanța acestui principiu se manifestă sub un dublu aspect: pe de o parte, în ceea ce privește existența, integrarea și funcționabilitatea directă a dreptului comunitar pe teritoriul țării și în beneficiul cetățenilor români, iar în al doilea rând, în sensul că „judecătorul național însărcinat să aplice, în cadrul competenței sale, dispozițiile dreptului comunitar,

are obligația de a asigura realizarea efectului deplin al acestor norme, lăsând, la nevoie, pe propria răspundere, neaplicată, orice dispoziție contrară din legislația națională, chiar ulterioară, fără a solicita sau aștepta eliminarea prealabilă a acestuia pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional.

Relativ la principiul nediscriminării, a arătat recurentul că s-a statuat în jurisprudența CJCE că „statele au libertatea să taxeze cum doresc autovehiculele ce circulă pe drumurile lor publice, însă acest sistem de taxare nu trebuie să intre sub incidența articolului 90 din Tratatul CE, adică să nu fie discriminatoriu.”

În altă ordine de idei, s-a arătat că taxele cu efect echivalent este necesar să fie restituite în integritate și ab origine, adică în funcție de momentul în care sunt ilicite, nu de la data la care caracterul ilicit al acestora a fost constatat de către CJCE.

A mai precizat recurentul că acțiunea de fond are un caracter admisibil, iar taxa de poluare nu are un caracter fiscal, ci un caracter ecologic, după cum precizează chiar intimata la fila 3 din întâmpinare, în opinia recurentului fiind în ființă două taxe paralele, cea din codul fiscal, ce nu a fost abrogată conform dispozițiilor legale, și cea din OUG nr. 50/2008, care funcționează în regim de urgență, ca o taxă specială, fără a avea însă un caracter fiscal.

În drept, recursul a fost întemeiat pe dispozițiile Tratatului Comunităților Europene, pe prevederile Constituției României, pe cele ale Legii nr. 554/2004, ale Codului Civil și Codului de Procedură Civilă, pe prevederile OG nr. 2/2000, ale codului fiscal și codului de procedură fiscală.

Examinând recursul prin prisma criticilor formulate și a dispozițiilor art. 304¹ c. proc. civ., Curtea reține caracterul său fondat pentru următoarele considerente:

Din înscrisurile depuse în probațiune, Curtea reține ca autoturismul în cauză este din categoria M (1), are capacitatea cilindrică 1595 cm³ și norma de poluare Euro2.

Autoturismul a fost fabricat în anul 1999, înmatriculat pentru prima dată în Germania la data de mai 1999, cumpărat de recurentul reclamant în data de 27.06.2008, care s-a prezentat în luna următoare la autoritățile române în vederea înmatriculării autoturismului pentru prima dată în România. Cererea reclamantului a fost respinsă pe motiv că nu există dovada achitării taxei de poluare reglementată de OUG 50/2008.

Potrivit OUG nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, se datorează această taxă pentru autovehiculele din categoriile M(1)-M(3) și N(1)-N(3), astfel cum sunt acestea definite în Reglementările privind omologarea de tip și eliberarea cărții de identitate a vehiculelor rutiere, precum și omologarea de tip a produselor utilizate la acestea, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 211/2003 (art. 3). Autoturismul reclamantului nu intra în categoriile exceptate de la plata taxei pe poluare (art. 3 alin 2 și art. 9 alin.1). Obligația de plată a taxei intervine cu ocazia primei înmatriculări a unui autovehicul în România (art 4 lit a), fără ca

textul sa facă distincția nici între autoturismele produse în România și cele în afara acesteia, nici între autoturismele noi și cele second - hand. Deoarece OUG nr.50 a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2008 (art. 14 alin 1), rezultă că taxa pe poluare este datorată numai pentru autoturismele pentru care se face prima înmatriculare în România, nu și pentru cele aflate deja în circulație înmatriculate în țara. Taxa se calculează de autoritatea fiscală competentă (art.5 alin 1).

În expunerea de motive care însoțește proiectul de lege privind aprobarea OUG 50/2008 depus la Parlament sub nr PL-x 536/10.09.2008 și disponibil pe site-ul Camerei Deputaților, este menționat în mod expres ca dacă nu s-ar fi promovat acest act normativ, o consecință ar fi fost facilitarea intrării în România a unui număr foarte mare de autovehicule second hand cu vechime peste 10 ani, care ar fi fost achiziționate datorită prețului foarte mic. Așadar, se vrea ca taxa pe poluare, al cărui scop este, în principiu, corect - „poluatorul plătește” -, să aibă ca efect imediat diminuarea introducerii în România a unor autoturisme second - hand deja înmatriculate într-un alt stat membru.

Conform jurisprudenței Curții de Justiție Europene (Comisia c. Grecia, cauza C-375/95; Haahr Petroleum, cauza C-90/94), dispozițiile fiscale naționale nu pot fi considerate compatibile cu dreptul comunitar decât în măsura în care exclud orice posibilitate ca produsele importate să fie supuse unor impozite mai mari decât produsele naționale similare și sunt în mod evident nediscriminatorii. Această situație nu poate fi reținută în speță întrucât doar produsele importate sunt taxate, deși taxa se intitulează „de poluare” și ar trebui să vizeze toate autoturismele care poluează. În aceste condiții, făcând aplicarea mutatis mutandis a hotărârii pronunțate recent de Curtea de Justiție Europeană în afacerea Comisia c. Austria, cauza C-524/07 (discriminarea autoturismelor importate, prin impunerea unor condiții de înmatriculare mult mai stricte decât pentru autoturismele deja înmatriculate în Austria), Tribunalul a apreciat că dispozițiile O.U.G. nr. 50/2008 contravin dreptului comunitar.

Instanța constată că, într-adevăr, în cauza sunt aplicabile în mod direct dispozițiile din dreptul comunitar, care au prioritate față de dreptul național.

De la 1 ianuarie 2007, România este stat membru al Uniunii Europene. Potrivit art.148 din Constituție, ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare (alin 2), iar Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului 2 (alin.4).

De altfel, prin Legea nr. 157/2005 de ratificare a Tratatului de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană, statul nostru și-a asumat obligația de a respecta dispozițiile din tratatele originare ale Comunității, dinainte de aderare.

Dispozițiile art. 25, 28 și 90 din Tratatul CE urmăresc eliminarea taxelor vamale, a taxelor cu efect echivalent, a restricțiilor cantitative și a măsurilor fiscale interne care ar împiedica în vreun fel asupra liberei circulații a mărfurilor. În această ambianță, trebuie observat că potrivit reglementării naționale, taxa de poluare se datorează doar de către proprietarii autoturismelor înmatriculate pentru prima dată în România, nu și de către proprietarii autoturismelor deja înmatriculate în România, cu ocazia schimbării proprietarilor și a noii înmatriculări.

Dispozițiile art. 90 din Tratatul CE urmăresc garantarea neutralității depline a impozitelor interne cu privire la concurența dintre produsele interne și produsele importate.

Taxa de poluare instituită prin O.U.G. nr. 50/2008 este destinată să diminueze introducerea în România a unor autoturisme deja înmatriculate într-un alt stat membru, orientând astfel fiscal cumpărătorii fie spre autoturisme second - hand deja înmatriculate în România, fie spre autoturisme noi produse în România.

Curtea de Justiție a Comunității Europene a statuat prin Decizia Costa/Enel (1964), că legea care se îndepărtează de Tratat – un izvor independent de drept – nu ar putea să ducă la anularea lui, data fiind natura sa originală și specială, fără a-l lipsi de caracterul lui de lege comunitară și fără ca baza legală a Comunității însăși să fie pusă la îndoială. Mai mult, aceeași decizie a definit relația dintre dreptul comunitar și dreptul național al statelor membre arătând că dreptul comunitar este o ordine juridică independentă care are prioritate de aplicare chiar și în fața dreptului național ulterior – or, în speță, taxa pe poluare a fost introdusă în legislația internă de abia în anul 2008.

De asemenea, în cauza Simmenthal (1976), CJE a stabilit că judecătorul național este obligat să aplice normele comunitare, în mod direct, dacă acesta contravine normelor interne, fără a solicita sau aștepta eliminarea acestora pe cale administrativă sau a unei alte proceduri constituționale.

Analizând dispozițiile OUG 50/2008 cu modificările ulterioare, rezulta că pentru un autoturism produs în România sau în alte state membre UE nu se percepe la o nouă înmatriculare taxa de poluare, dacă a fost anterior înmatriculat tot în România. Dar se percepe această taxa de poluare la autoturismul produs în țara sau în alt stat membru UE, dacă este înmatriculat pentru prima dată în România.

Reglementată în acest mod, taxa pe poluare diminuează sau este destinată să diminueze introducerea în România a unor autoturisme second - hand deja înmatriculate într-un alt stat membru: cumpărătorii sunt orientați din punct de vedere fiscal să achiziționeze autovehicule second - hand deja înmatriculate în România.

O.U.G. nr. 50/2008 este contrara art. 90 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene, întrucât este destinata să diminueze introducerea în România a unor autoturisme second-hand deja înmatriculate într-un alt stat membru UE, precum cel pentru care s-a achitat taxa de poluare în acest litigiu (Germania), favorizând astfel vânzarea autoturismelor second - hand deja înmatriculate în România și, mai recent, vânzarea autoturismelor noi produse în România. Or, după aderarea României la UE, acest lucru nu este admisibil când produsele importate sunt din alte țări membre ale UE, atât timp cât norma fiscală națională diminuează sau este susceptibilă să diminueze, chiar și potențial, consumul produselor importate, influențând astfel alegerea consumatorilor (CJE, hotărârea din 7 mai 1987, cauza 193/85, Cooperativa Co-Frutta SRL c. Amministrazione delle finanze dello Stato – în speță, taxa menită să descurajeze importul de banane în Italia).

Prin urmare, Curtea reține că taxa de poluare are un caracter nelegal, fiind în vădită contradicție cu prevederile Tratatului C.E., cu jurisprudența constantă a CJCE și cu dispozițiile Constituției României, astfel că se impune anularea actului administrativ fiscal vătămător pentru recurentul reclamant Papu Viorel, cu consecința obligării pârâtei AFP Techirghiol la restituirea taxei încasate fără temei legal și la plata dobânzilor aferente acestei sume. Pentru aceste motive, în raport de prevederile art. 312 c. proc. civ. și ale art. 304, pct. 9 c. proc. civ., Curtea va admite recursul declarat de reclamantul Papu Viorel, va modifica în tot sentința recurată în sensul admiterii acțiunii, anulării deciziei nr. 4550/25.07.2008 a DGFP Constanța și obligării pârâtei la restituirea sumei achitată ca taxă de poluare și a dobânzii aferente, de la data plății până la restituirea efectivă.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E**

Admite recursul formulat în contencios administrativ și fiscal de reclamantul **PAPU VIOREL**, domiciliat în orașul Techirghiol, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 11, județul Constanța, împotriva **sentinței civile nr. 224 din 03.03.2009**, pronunțată de Tribunalul Constanța – Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal în dosarul **nr.11036/118/2008**, în contradictoriu cu intimații – pârâți **ADMINISTRAȚIA FINANTELOR PUBLICE TECHIRGHIOL**, cu sediul în Techirghiol str. Ion Tătăran nr.3, județul Constanța, **D.G.F.P CONSTANȚA**, cu sediul în Constanța, B-dul I.G.Duca nr.18, județ Constanța, având ca obiect anulare act administrativ.

Modifică în tot sentința recurată în sensul admiterii acțiunii.

Dispune anularea deciziei nr. 4550/25.07.2008.

Obligă pârâtele la restituirea, către reclamant, a sumei de 4733 lei cu titlu de taxă de poluare și la plata dobânzii legale aferente acestei sume, de la data plății până la data restituirii efective.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 30 octombrie 2009.

**Președinte,
Monica Costea**

**Judecător,
Adriana Gherasim**

**Judecător,
Kamelia Vlad**

**Grefier,
Liliana Boeru**

Pentru legalizare și investire cu formula
executorie s-a taxat cu 19 lei, conform
foii de vărsământ seria XVII nr. 3055296
eliberat de C.E.C. la data de 20.08.2009.

Prezenta copie fiind conformă cu
originalul aflat la dosarul acestei instante,
nr. 11036/12/2009 se certifică de noi exactitatea
și cu mențiunea că este rămasă definitivă.

Arhivar

L.B. 02 noiembrie 2009
jud.fond. Dumitru Radu Comșa
red.dec.jud.A.G.- 10.XII.2009
4ex/10.XII.2009

